

HELSETILSYNET

I BUSKERUD

Helse- og omsorgsdepartementet
Pb 8011 Dep
0030 OSLO

DERES REF

VÅR REF ARKIV NR
2009/4468 -2 733.0

DATO
23.10.2009

Høringsuttalelse fra Helsetilsynet i Buskerud - Forslag til endringer i kommunehelsetjenesteloven, samt forslag til ny forskrift om en verdig eldreomsorg - Verdighetsgarantien

Helsetilsynet i Buskerud har mottatt høringsbrev av 29.06.09 fra Helse- og omsorgsdepartementet hvor forslag til endringer i kommunehelsetjenestelovens bestemmelse om rett til nødvendig helsehjelp i § 2-1, samt forslag til ny forskrift om en verdig eldreomsorg – Verdighetsgarantien, er sendt på høring. Høringsfristen er satt til 29.10.09.

I utgangspunktet er Helsetilsynet i Buskerud positiv til at myndighetskravene presiserer at retten til helse- og sosiale tjenester fra kommunene også innebærer et rettskrav på verdige tjenester. Innledningsvis vil vi imidlertid vise til at retten til nødvendig helsehjelp allerede innebærer et rettskrav på konkret, individuelt behovsdekkende tjenester. Vi finner også grunn for å minne om at helselovgivningens forsvarlighetskrav bl.a. innebærer plikt til å yte omsorgsfull hjelp. Dette er uttrykkelig inntatt i lovens ordlyd i helsepersonelloven § 4 første ledd, men omfattes også forutsetningsvis av forsvarlighetskravet i kommunehelsetjenesteloven § 6-3 første og tredje ledd, samt spesialisthelsetjenesteloven § 2-2. Selv om sosialtjenestelovens ordlyd ikke omfatter begrepet "forsvarlig" er det etter vår oppfatning ikke grunnlag for å hevde at ikke også sosialtjenesteloven forutsetter at de tjenester som gis, når vilkårene for å motta hjelp er oppfylt, skal være forsvarlige.

Helsetilsynet i Buskerud finner det uheldig at de fremlagte forslag til bestemmelsene i forskriften er avgrenset til tjenestetilbudet til "eldre". Vi minner i denne sammenheng om at en stor andel av pleie- og omsorgstrengende er under 67 år, mange av disse tilhører yngre aldersgrupper. Tjenestemottakere under 67 år er ofte i behov av et omfattende tjenestetilbud. Vi har merket oss at forslaget til ny bestemmelse i kommunehelsetjenesteloven § 2-1 annet ledd heldigvis ikke foretar noen aldersavgrensning.

Helsetilsynet finner det derfor beklagelig at forskriftsutkastet har foretatt en avgrensning som går ut på å sikre "eldre" rettigheter, ikke pleie- og omsorgstrengende generelt. Av merknaden til forskriftens § 1 om virkeområde og formål fremgår det:

"Hva som til enhver tid faller inn under begrepet "eldreomsorg" må avgjøres i det konkrete tilfelle".

Dette er etter vår oppfatning langt fra tilfredsstillende, da det blir for vagt. Men det mest avgjørende for vår innvending mot forskriftsutkastet er, som nevnt, at de rettigheter den fastsetter ikke bør avgrenses mot noen aldersgrupper.

Av samme merknaden fremgår videre:

"Forskriftens fokus er rettet inn mot den eldre brukergruppen for å sikre at denne gruppen ikke kommer urimelig ut i forhold til den generelle innsatsen i pleie- og omsorgstjenesten, samt å sikre at eldre får en verdig og trygg alderdom gjennom en presisering og tydeliggjøring av kommunens plikter i utformingen av tjenestetilbudet".

Dette har vi selvsagt ingen innvendinger mot, men vi mener like fullt at alle hjelpetrengende skal sikres det som forskriften presiserer i § 3 om tjenestens innhold, uavhengig av aldersgruppe.

Når det gjelder forslaget i § 3 om tjenestens innhold ser Helsetilsynet i Buskerud det som positivt at det her inntas krav om å tilrettelegge for en del tilbud som korresponderer med mange av de punkter som inngår i kvalitetsforskriften § 3 annet ledd. Like fullt er ikke forskriftens ordlyd utformet på en måte som betingelsesløst gir rettskrav på ulike tiltak / tjenester, hvis det foreligger et nødvendig behov for dette (jf ordlyden "...legge til rette for...").

Vi ser det for øvrig som svært positivt at denne bestemmelsen har med at det også skal legges til rette for å tilby samtaler om eksistensielle spørsmål (jf forskriftutkastet § 3 bokstav d). En parallell, korresponderende bestemmelse har dessverre ikke vært inntatt i nå gjeldende kvalitetsforskrift § 3 annet ledd.

Med hilsen

Ketil Kongelstad
fylkeslege

Ellisiv Hegna
seniorrådgiver

Saksbehandler: Ellisiv Hegna ☎ 32 26 69 15